

Vid hearingen om den framtida sammanhållningspolitiken på Rosenbads konferenscenter 21 januari 2011 framförde SKL krav om en gemensam myndighet för strukturfonderna i Sverige.

Kraven refereras här av Torsten Thunberg

Ett gemensamt program i Sverige för regionala fonden, socialfonden och jordbrukspolitikens program om landsbygdsutveckling ska genomföras av en gemensam myndighet, anser SKL. Det gemensamma svenska programmet ska tas fram i samråd med den lokala och regionala nivån. SKLs ståndpunkter presenterades på näringsdepartementets hearing om EUs sk. sammanhållningspolitik. Något konkret om den gemensamma myndigheten säs inte, men enligt källor i SKL, tänker man sig en ny myndighet.

SKLs ståndpunkter i korthet:

1. Det behövs ett förstärkt deltagande av kommuner och regioner i programmen. Även privata arbetsgivare, näringsliv och högskolor måste med.
2. Sammanhållningspolitiken måste vara mer resultatorienterad. Systemet med följeforskning (lärande utvärdering) måste utvecklas. Gemensamma nyckeltal och indikatorer för jämförelse på regional nivå behövs också för socialpolitiska och arbetsmarknadspolitiska åtgärder liksom ett mer systematiskt lärande. Särskilda ekonomiska resurser för lärande måste finnas.
3. Regelverket för genomförandet måste förenklas genom att reglerna för de olika fonderna harmoniseras, en förvaltande myndighet bildas, landsbygdsprogrammet integreras i ett gemensamt nationellt program för strukturfonderna byggt på lokala och regionala förutsättningar och med lokal och regional flexibilitet. Det nationella programmet ska kompletteras med regionala ramprogram.
4. Det ska finnas en ökad flexibilitet o såväl program som genomförande och beredning och beslut om projekt ska ske regionalt efter partnerskapets prioriteringar.

Vi tror på partnerskapen

De fackliga organisationerna LO, Saco och TCO presenterade sina ståndpunkter gemensamt. Man betonade partnerskapens roll och sa att i partnerskapen vill de fackliga organisationerna vara just partner och inte parter!

– Vi vill ha utvecklande och strategiskt partnerskap. Målet är att partnerskapet tillsammans ska kunna se och förstå helheter och inte endast fragment av sammanhållningspolitikens program, uppdrag, villkor och verksamhet. I partnerskapet är dialogen den viktigaste metoden och den genererar handlingskraft. Partnerskap är inte detsamma som styrelse och nämnder! I partnerskapen vill vi vara partner inte parter!

Facken betonar att medfinansieringssystemet måste förändras och anpassas till olika programdelar. Medfinansiering som bygger på enskildas ersättningar i transfereringssystemen gör projekten svårplanerade, sårbara, tunga och svåra att administrera och utvärdera.

– Detta förtar lusten och möjligheten att se mening och möjligheter med sammanhållningspolitiken.

Transnationalitet är ett mycket betydelsefullt inslag i genomförandet av sammanhållningspolitiken. Vi vill aktualisera kravet på samarbete med likartade projekt i andra medlemsländer så också de fackliga organisationerna.

Strukturfonderna är ett medel för att genomföra EU2020 strategin och samtidigt förverkliga syftet med sammanhållningspolitiken. Facken ser politikområdet, strategin och medlen (och därmed även metoder) som ett sammanhängande flöde såväl för att mildra effekter av eventuella kriser som för att möta nya krav. Detta flöde måste av nödvändighet flyta mellan de olika nivåerna, från EU – till lokal nivå. Det återstår fortfarande ett utvecklingsarbete för att synliggöra detta flöde, för att helheten blir mer begriplig och intressant för fler.

Vi betonar att det behövs större möjligheter att arbeta tematiskt. Olika teman kan ge såväl tydligare gränssnitt som ramar för hur fondmedlen ska kunna användas rationellt och effektivt. Teman bör väljas utifrån att de bedöms kunna bidra till att skapa mervärden på alla nivåer som berörs av en specifik insats.

– Det finns ingen anledning att från vår sida redan idag låsa fast oss vid några särskilda temata, men arbetstagarorganisationerna ser samtidigt att vi har extra mycket att bidra med för att blåsa god vind i seglen på EU-kommissionens flaggskepp innovationer, kompetensförsörjning, en väl fungerande arbetsmarknad, och integration och anti-diskriminering.

Arbetet i strukturfonderna under kommande programperiod måste koppla samman arbetet med tillväxt och innovationer med arbete för att minska utanförskap och utslagning. Det har varit mindre klokt under innevarande program period visat sig vara mindre klokt att inrikta regionalfondsarbetet alltför snävt på tillväxt och socialfonden alltför snävt mot en socialpolitisk karaktär, menade de LO, Saco och TCO.

Torsten Thunberg